

dok. 208

Særutskrift
for
Levanger menighetsråd

Kultur- og kirke	
Saksnr. 200800738	1.9.08
Kode Ki-501	Beh.

Tid: 26. august 2008

Levanger menighetsråd har i møte den 26. august 2008 hatt følgende sak til behandling:

65/2008 Høring: "Styrket demokrati i kirken."

UTREDNING

Styrket demokrati i Den norske kirke - Høring

UTREDNING Som den del av arbeidet med endrede forhold mellom stat og kirke, ble det i avtalen om dette mellom partiene på Stortinget 10. april 2008 bestemt at det "skal gjennomføres en demokratireform" i Den norske kirke. Formålet skal være å gi kirkens organer sterkere demokratisk legitimitet og forankring hos kirkemedlemmene.

For å sette i gang denne reformen ble det nedsatt en arbeidsgruppe som har levert innstillingen "Styrket demokrati i Den norske kirke". Denne innstillingen er nå ute til høring med svarfrist 1. september 2008. Det er gitt repons og bedt om utsettelse på høring i forhold til den raske høringsfrist på et dokument som menighetsrådene mottoak 24. juni.

Departementet svarer at det ikke kan gies utsettelse, men vil så langt som mulig også ta hensyn til høringsuttalelser som kommer inn ettr fristen.

Det vises til vedlagte høringsbrev og kopi av kapitlet med sammendrag og gjennomgang av forslagene fra arbeidsgruppen. De som ønsker å lese innstillingen i sin helhet (85 sider) finner den på

http://www.regjeringen.no/upload/KKD/Kirke/V0942B_Styrket_demokrati_i_Den_norske_kirke.pdf (eller gå til www.regjeringen.no og klikk videre -> Departementene -> Kultur- og kirke departementet -> Høringer og derfra videre til innstillingen.

Det foreslås at saken behandles slik i menighetsrådene:

- Prostistyrets AU har utarbeidet et utkast til en høringsuttalelse.

Daglig leder for menighetsrådene foreslår at menighetsrådene tar utgangspunkt i denne uttalelsen og gir sin tilslutning til denne, event. kommer med ytterlige kommentarer.

Jeg finner denne arbeidsformen mer hensiktsmessig enn at alle menighetsrådsmedlemmene skal starte i null med dette forholdsvis omfattende arbeidet.

For å lette medlemmens arbeid i forkant av møtet, er det utformet noen spørsmål det er viktig at vi tar stilling til:

Spørsmål 1

Bør de lege medlemmer av bispedømmerådet (og dermed Kirkemøtet) velges:

- ved direkte valg med utgangspunkt i en felles valgliste for hele bispedømmet der hver velger krysser av de man ønsker valgt?

- ved en kombinasjon av medlemmer valgt ved direkte valg og medlemmer valgt ved indirekte valg av menighetsrådene?
- ved indirekte valg av menighetsrådene (som i dag)?

Vurderingstema:

Hvordan bør regionale og sentrale organ settes sammen i forhold til vurdering av soknet som grunnenhet i kirken og det enkelte kirkemedlems mulighet til å påvirke valget direkte?

Hvordan ser man på realismen i forslaget om direkte valg med en alfabetisk valgliste for hele bispedømmet?

Spørsmål 2

Bør bispedømmene vektes ut fra medlemstall ved sammensetning av Kirkemøtet?

Spørsmål 3

Støtter man forslaget om en samlet valgdag for alle kirkelige valg og at denne legges sammen med kommune- og fylkestingsvalgene?

Spørsmål 4

Bør stemmerettsalder ved kirkelige valg settes til 15 år?

Spørsmål 5

Bør betegnelsene på kirkelige organ endres fra "råd" til "styre"?

Spørsmål 6

Er det andre tema vi bør uttale oss om?

Eksempler:

Økonomiske konsekvenser av tiltakene må gis som friske midler og ikke ved reduksjon av løpende bevilgninger til kirken.

Det viktigste element i å stimulere til økt oppslutning om kirkelige organer er at de oppleves som meningsfulle å sitte i – dvs. at de faktisk har innflytelse og "noe å styre med". Trolig vil økonomi, myndighetsfordeling og demokratisk kultur i kirken på sikt være viktigere enn valgtekniske ordninger.

INNSTILLING

SØR- INNHERAD PROSTISTYRE

Styrket demokrati i Den norske kirke – Høringsuttalelse (Forslag pr. 20.08.08)

Det er positivt at det nå igangsettes et arbeid for å øke oppslutningen om valg til kirkelige organ og dermed større bredde i deltagelsen i den valgte styringsstruktur i Den norske kirke.

Uredningen inneholder en rekke interessante og konstruktive forslag. Likevel bør det påpekes at det viktigste element i å stimulere til økt interesse for kirkelige organer at de oppleves som meningsfulle å sitte i – dvs. at de faktisk har innflytelse og ”noe å styr med”. Trolig vil økonomi, myndighetsfordeling og demokratisk kultur i kirken på sikt være viktigere enn valgtekniske ordninger.

Sør-Innherad prostistyre slutter seg i all hovedsak til intensjonene og forslagene i innstillingen.

Til enkelte forslag har en følgende merknader:

Til pkt. 5.2.2

Forslaget om at det skal lages en valgslite i alfabetisk rekkefølge for hele bispedømmet vil medføre store utfordringer. Det er lite realistisk at denne ordningen skal gi velgerne et reelt valg mellom klare og kjente alternativer. Til dette vil behovet for informasjon og presentasjon trolig bli for stort. Ordningen vil også favorisere ”kjente navn”. Allerede i dagens ordning finner mange medlemmer av menighetsråd det vanskelig å velge mellom de foreslåtte kandidater vil bispedømmerådet pga. manglende kjennskap til dem. Det synes derfor mer hensiktsmessig at en nominasjonskomite for hver valgkrets legger frem en prioritert liste. Det bør også åpnes adgang til å stille alternative lister. På den måten får man også en valgordning som i form og forberedelse tilsvarer andre offentlige valg.

Til pkt. 5.2.3

Det anbefales at de lege medlemmer til bispedømmeråd velges etter innstillingens Ordning 2 dvs. en kombinasjon av direkte valg og valg foretatt av menighetsrådene. Dette vil åpne for bredere deltagelse i valget samtidig som en markerer soknet som grunnenheten i Den norske kirke.

Det bør vurderes om direkte valg til bispedømmeråd bør foretas i mindre valgkretser enn bispedømmet som helhet. En slik ordning vil sikre representasjon også fra de mindre folkerike delen av bispedømmet.

Til pkt. 6.1

Forslaget om å legge de kirkelige valg til en samlet valgdag som fra 2011 faller sammen med øvrige lokalvalg støttes. Det bør likevel bemerkes at dette trolig vil føre til at det blir vanskelig å nå frem med informasjon om saker og kandidater da dette lett vil ”drukne” i den øvrige lokalpolitiske valgkampen. Å synliggjøre de kirkelige valgene blir derfor en viktig oppgave for de lokale valgstyrene (menighetsrådene)

Dersom valgene skal samlokaliseres med øvrige lokalvalg, vil dette i mange sokn medføre en betydelig økning i antall stemmesteder. For menighetsrådene som valgstyrer kan det bli en utfordring å skaffe tilstrekkelig med funksjonærer til gjennomføringen.

Arbeidsoppgaver ved valgavvikling bør godtgjøres på samme måte som ved øvrige lokale valg.

Til pkt. 6.7

Stemmerettsalder til kirkelige valg bør være lik den som til enhver tid gjelder for øvrige lokalvalg.

Til pkt. 6.3.1

Forslaget om å endre betegnelse på organene fra "råd" til "styre" støttes. Dette vil tydeliggjøre at det skal foretas valg til styringsorgan – ikke til rent rådgivende organ.

Til kap. 10

Økte økonomiske utgifter som følger av endringer i valgordningene må kompenseres ved friske midler og ikke finansieres ved reduksjon i etablert bevilgningsnivå sentralt eller lokalt.

MØTEBEHANDLING

VEDTAK

Levanger menighetsråd gir sin tilslutning til prostistyrets uttalelse som gjengitt i innstillingen.

I tillegg slutter menighetsrådet seg til forslaget i punkt 5.2.1 om å øke antall leke medlemmer av Kirkerådet i forhold til antall representanter for den ordinerte tjeneste og de leke kirkelige tilsatte.

Levanger menighetsråd

JKA
